

Direktiv för personalens deltagande i utbildning

Utbildning

Direktivet gäller utbildning, vars syfte är att upprätthålla och förbättra personalens kompetenser i arbetet. I detta direktiv avses med begreppet utbildning också fortbildning. Utbildningen ska svara på personalens utbildningsbehov eller utgöra ett sätt att skaffa sig kunskaper och färdigheter som behövs i framtiden. Yrkesutbildad personal inom social och hälsovård är i lag skyldig att upprätthålla det kunnande som förutsätts inom respektive yrke. Arbetsgivaren prövar utbildningsansatsningen utgående från både enskilda arbetstagares och organisationens kompetens- och utvecklingsbehov. Österbottens välfärdsområde anhåller årligen om utbildningsersättning (baserad på antalet utbildningsdagar/arbetstagare) från Syssestänningssonden, varför det är av största vikt att man anhåller om och registrerar deltagandet i utbildningstillfällen i enlighet med uppgjorda anvisningar.

A. Extern utbildning

Med extern utbildning avses utbildning som ordnas av en extern arrangör (inte Österbottens välfärdsområde). Deltagandet i extern utbildning sker på basen av en behovsprövning. Om närchefen bedömer att en utbildning är till väsentlig nytta för arbetstagaren, organisationen eller verksamheten, kan hen bevilja arbetstagaren tjänstledigt med lön för deltagandet. Om närchefen vill stöda en arbetstagares deltagande i en utbildning som inte bedöms vara till nytta för verksamheten, kan förmannen bevilja arbetstagaren tjänstledighet utan lön. I sådana fall gör arbetstagaren en anhållan i Alma med kod 350.

- Närchefen kan bevilja högst 10 dagars tjänstledighet med lön/anställd/år för utbildning.
 - o Anhållan i Alma: kod 137 (dgr), kod 138 (h).
- Om det finns starka motiv för att bevilja mera arbets-/tjänstledighet än 10 dagar, förs anhållan med närchefens motiveringar till följande beslutsnivå (närchefens närchef). I detta fall behöver närchefen iaktta likabehandling av personalen.
- Arbetstid registreras som för en "normal" arbetsdag.
- En arbetstagare som deltar i extern utbildning förväntas dela med sig av sina nya kunskaper till arbetsgruppen/enheten.

Webinarier

Alla webinarier (externa och interna) klassificeras som externa utbildningstillfällen. För deltagande i webinarier gäller samma regler som för deltagande i extern utbildning.

Utbildning som sker kvällstid eller under veckoslut

Om närchefen godkänner deltagande i utbildning som infaller kvällstid eller under veckoslut gäller följande kriterier:

- det ska finnas ett detaljerat kursprogram
- som arbetstid registreras/ersätts endast undervisningstiden (högst en normal arbetsdag)
- arbetstiden godkänns inte som övertid (beaktas i arbetsplaneringen)
- eventuella kvälls-, lördags- och söndagsersättningar utbetalas i pengar

- restiden räknas inte som arbetstid, oberoende av om utbildningen sker utomlands eller inom landet.

B. Intern utbildning

Med intern utbildning avses utbildning där Österbottens välfärdsområde fungerar som arrangör. Då en arbetstagare deltar i intern utbildning, ses detta som att arbetstagaren blivit beordrad att delta i utbildningstillfället.

- Arbetstid registreras enligt kursprogrammet. Arbetstiden planeras så att övertid inte uppstår.
- Ingen anhållan görs i Alma. Arbetstagaren ber sin närchef som muntligt lov att få delta, varefter hen gör en kursanmälan via utbildningskalendern. Om utbildningen inte finns i utbildningskalendern, behöver registreringen av utbildningen ske på egen enhet. Utbildningens längd behöver vara minst en timme för att den ska registreras.

Ersättningar vid utbildning

Extern utbildning

För utbildningsresor inom landet ersätts resan enligt billigaste färdmedel. Restid och arbetstidsåtgång beaktas i samband med prövningen. Då närchefen beviljar tjänstledighet/arbetsledighet för deltagande i utbildningstillfälle, behöver hen ta ställning till om deltagandet sker med lön eller inte, samt vilka övriga kostnader som ska ersättas. Dagtraktamenten utbetalas i välfärdsområdet generellt i enlighet med bestämmelserna i VÅLKA. Arbetsgivaren betalar i regel utbildningskostnaderna.

Om närchefen bedömer att deltagandet i en utbildning inte är till väsentlig nytta för verksamheten, kan hen ändå ge arbetstagaren möjlighet att delta i utbildningen, så att deltagandet sker som en ledighet utan lön och inga kostnader ersätts.

Intern utbildning

Då närchefen ger en arbetstagare muntligt lov att delta i en intern utbildning, innebär detta att enheten står för eventuella deltagarkostnader. I välfärdsområdet kan deltagandet i interna utbildningstillfällen också förorsaka en del resekostnader då verksamhetspunkterna är utspridda i regionen och utbildningstillfällen ordnas på olika geografiska platser. Detta tas med i närchefens bedömning. Ingen anhållan om deltagande görs i Alma, men efter utbildningen uppgör arbetstagaren en reseräkning för att få eventuella resekostnader ersatta.

Vidareutbildning och övriga omfattande utbildningar

1. Vidareutbildning som leder till examen

Med vidareutbildning avses en utbildning som leder till examen, ger formell behörighet och avläggs av en person som redan har en utbildning och examen på yrkes- eller högskolenivå. Till denna grupp räknas även läkarnas specialiseringsutbildning. Arbetsgivaren ersätter inga kostnader för den här typen av utbildningar.

- o Exempel: En närvårdare utbildar sig till sjukskötare eller en socionom till socialarbetare.

Närchefen kan bedöma att en arbetstagares vidareutbildning är till väsentlig nytta för verksamheten och i sådana fall bevilja arbetstagaren upp till 5 dagars ledighet med lön per utbildning för deltagande i närstudiedagar. Antalet dagar beviljas så att arbetstagare som jobbar deltid, kan beviljas 3 dagars ledighet (oberoende av arbetstidsprocent) och arbetstagare som jobbar heltid kan beviljas 5 dagars ledighet.

- Anhållan i Alma: kod 160.
- Utbildningen ska stöda arbetstagarens karriärsutveckling och basera sig på välfärdsområdets verksamhetsstrategi och resursbehov. Närchefen prövar varje enskilt fall.
- Till läkare/tandläkare beviljas 5 dagars tjänstledighet med lön för läsledighet inför den tentamen som hör till specialiseringsexamen inom en specialitet som finns representerad i Österbottens välfärdsområde. Tentdagen kan utgöra en av dessa fem dagar. Läkaren ska ha varit anställd i minst nio månaders tid eller ha ett arbetsavtal som omfattar minst nio månader.
- Anhållan i Alma: kod 160.

2. Ledarskapsutbildning

Då personalen deltar i fristående ledarskapsutbildningar som ordnas regionalt av ortens utbildningsanstalter, godkänner närchefen deltagandet i alla närstudiedagar i anslutning till utbildningen. Personalens deltagande i ledarskapsutbildningar ses som en satsning för att underlätta närchefsrekrytering i organisationen. Generellt sett bedöms också ledarskapskunnande vara till nytta då det gäller utvecklingsarbete överlag. Vid deltagande i ledarskapsutbildningar, ingås inget återbetalningsavtal.

- Anhållan i Alma: kod xxx.

3. Yrkesmässig specialiseringsutbildning

Deltagandet i yrkesmässig specialiseringsutbildning prövas utgående från verksamhetens behov och budgetanslag. Utbildningarna är till omfattningen vanligtvis 20-40 studiepoäng och kan sträcka sig över 1-2 år.

- Resultatområdets ansvarsperson prövar i varje enskilt fall om resultatområdet bekostar specialiseringsutbildningen. I kostnaderna ingår lön för närstudiedagar, kursavgifter samt reseersättningar.
- Om totalkostnaderna (inklusive lönekostnader för närstudiedagar) överskrider 4000 €, görs ett återbetalningsavtal. Blankett på intra.
- Anhållan i Alma: kod 111.
- Exempel:
 - diabetesskötares specialiseringsutbildning
 - spetialexamen inom mental- och rusmedelsvård

4. Terapiutbildning och övriga motsvarande utbildningar som ger formell behörighet för t.ex. Valvira eller FPA:s krav för privatklinik

- Bedömning görs utgående från välfärdsområdets verksamhetsstrategi och ekonomiplan.
- Resursdirektörerna prövar i varje enskilt fall i vilken omfattning kostnader ersätts och arbetstid beviljas för utbildningarna. Den här typen av utbildningar är ofta långa och dyra.
- För att garantera likabehandling av personalen ansvarar närchefen för att återbetalningsavtal uppgörs och uppföljs. Blankett på intra.
- Anhållan i Alma: kod 111.

Avtal om återbetalning av utbildningskostnader

Då välfördområdet stöder en vidareutbildning eller en annan omfattande utbildning, utgår man ifrån att arbetstagaren ska arbeta minst tre år efter avslutad utbildning. Man ingår ett återbetalningsavtal, i vilket framgår att om arbetstagaren slutar innan tre-årstiden fyllts, uppstår en återbetalningsskyldighet, vars storlek beror på hur lång tid arbetstagaren arbetat efter avlagd examen. Avtalet uppgörs samtidigt som man beslutar om utbildningen. Närchefen ansvarar för att återbetalningsavtal uppgörs och uppföljs. Blankett på intra.

Läroavtalsutbildning

För den teoretiska undervisning som ingår i en läroavtalsutbildning, beviljas tjänstledighet utan lön. Studeranden anhåller om eventuell dagpenning från FPA.

- Anhållan i Alma: kod 350.

Deltagande i facklig utbildning

Facklig utbildning är den samarbetsutbildning, förtroendemannautbildning och arbetarskyddsutbildning som huvudavtalsorganisationerna ordnar för sina medlemmar (t.ex via Aktiivi-instituutti). Villkoren för deltagande i utbildningen har avtalats i arbets- och tjänstekollektivavtal för facklig utbildning. Till de arbetstagare/tjänsteinnehavare som deltar i dessa skolningar betalas inte dagtraktamente, utan kursarrangören fakturerar måltidskostnadsersättningen.

Utbildningar som bekostas helt eller delvis av utomstående

Läkemedels- och andra företag för medicinsk utrustning har under en lång tid idkat ett nära samarbete kring utbildningsverksamhet med landets olika sjukvårdsinrättningar. Samarbetet har utvecklats på ett naturligt sätt, pga den speciellt snabba medicinska utvecklingen.

Närchefen behöver iaktta speciella principer då hen godkänner en arbetstagares deltagande i utbildning som bekostas av ett utomstående företag:

- Utbildningen bör stöda och vara i linje med välfördområdets strategi- och utbildningsplan.
- Syftet med utbildningen ska vara att öka arbetstagarens yrkesskicklighet eller förmedla ny/vetenskaplig information.
- Information om utbildningstillfället ska riktas till organisationen, så att arbetsgivarens representant kan kontrollera utbildningens innehåll.
- Beslut om vem som ska delta i utbildningen fattas av arbetsgivarens representant, d.v.s. en tjänsteinnehavare som har rätt att fatta beslut om beviljande av tjänstledighet.
- Företaget kan delta i kostnader som arbetsgivaren godkänner för deltagarnas utbildningar. Kostnadsersättningen kan ges för deltagaravgift, resekostnader, övernattningskostnader och dagtraktamenten. Då en tjänsteinnehavare/arbetstagare anhåller om tjänstledighet för en dylik utbildning, bör det tydligt framkomma i anhållan vilka kostnader som företaget står för och vilka välfördområdet betalar.

- Eventuell övrig till utbildningstillfället hörande gästfrihet som företaget vill visa, ska vara skälig och riktas enbart till deltagarna i utbildningstillfället.